

Analytická geometrie

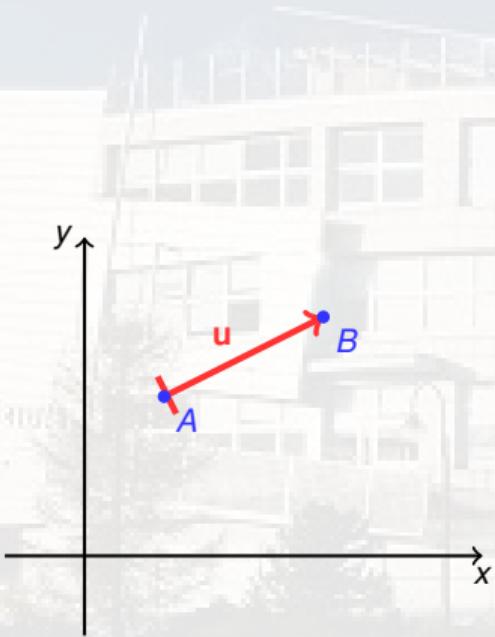
Jaroslav Drobek

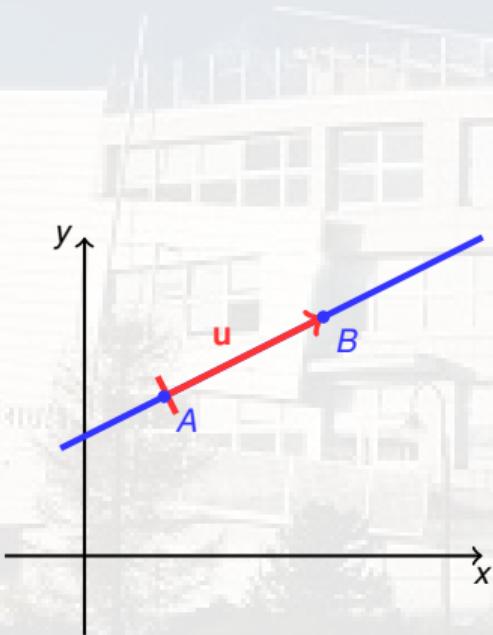
jaroslav.drobek@goa-orlova.cz

Gymnázium a Obchodní akademie Orlová

2. Přímka

GOA –
ORLOVA.CZ

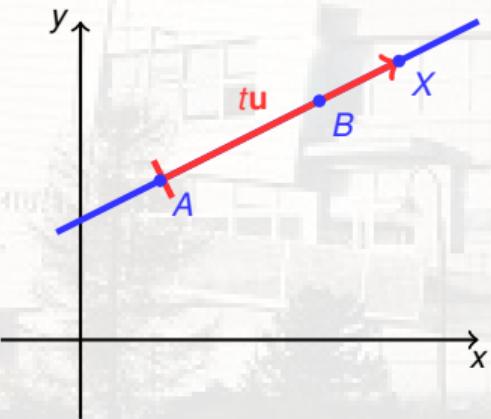

u je nenulový

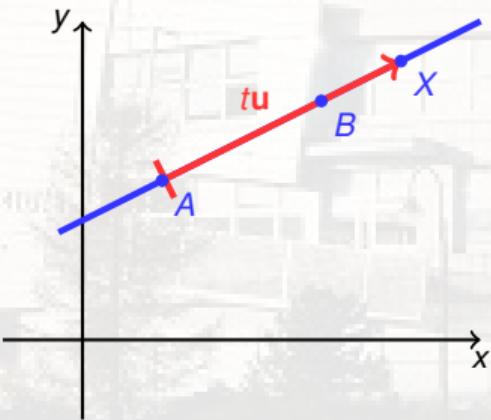
u je nenulový

$$X = A + t\mathbf{u}$$

\mathbf{u} je nenulový

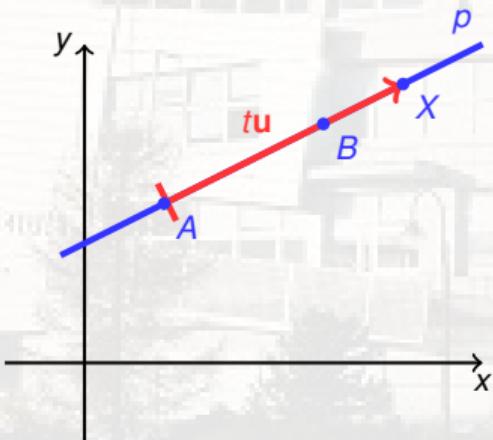
$$X = A + t\mathbf{u}, t \in \mathbb{R}$$

\mathbf{u} je nenulový

► Parametrická rovnice přímky

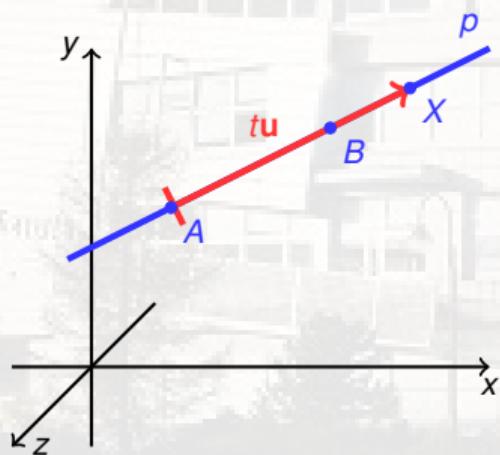
$$p : X = A + t\mathbf{u}, t \in \mathbb{R}$$

\mathbf{u} je nenulový ... směrový vektor

- Parametrická rovnice přímky (v E_2 i E_3) :

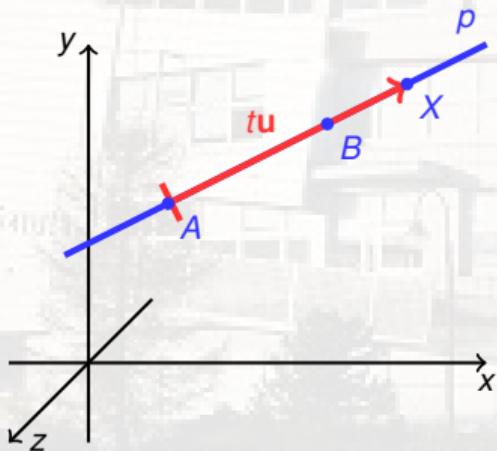
$$p : X = A + t\mathbf{u}, t \in \mathbb{R}$$

\mathbf{u} je nenulový ... směrový vektor

- Parametrická rovnice přímky (v E_2 i E_3) :

$$p : X = A + t\mathbf{u}, t \in \mathbb{R}$$

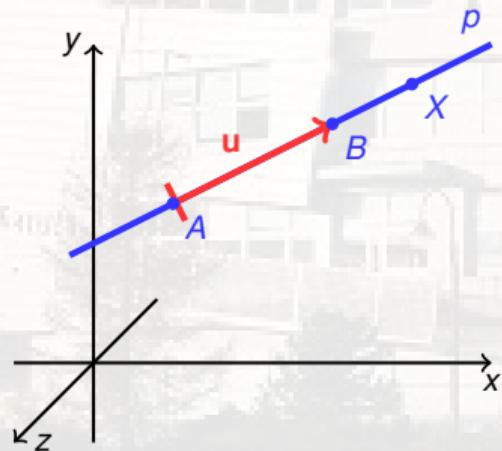
\mathbf{u} je nenulový ... směrový vektor

- Obecná rovnice přímky (jen v E_2 !):

$$p : ax + by + c = 0$$

- Parametrická rovnice přímky (v E_2 i E_3) :

$$p : X = A + t\mathbf{u}, t \in \mathbb{R}$$

Příklad 2.1

Určete parametrickou rovnici přímky $p \subset E_3$, která obsahuje body $A = [1, 2, 5]$, $B = [2, 2, 6]$.

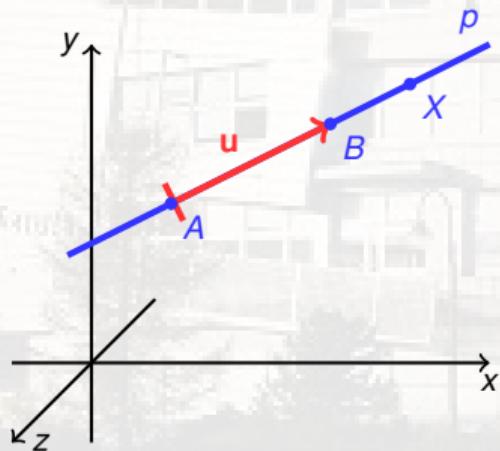
\mathbf{u} je nenulový ... směrový vektor

- Obecná rovnice přímky (jen v E_2 !):

$$p : ax + by + c = 0$$

- Parametrická rovnice přímky (v E_2 i E_3) :

$$p : X = A + t\mathbf{u}, t \in \mathbb{R}$$

Příklad 2.1

Určete parametrickou rovnici přímky $p \subset E_3$, která obsahuje body $A = [1, 2, 5]$, $B = [2, 2, 6]$.

$$\mathbf{u} = B - A = [2, 2, 6] - [1, 2, 5]$$

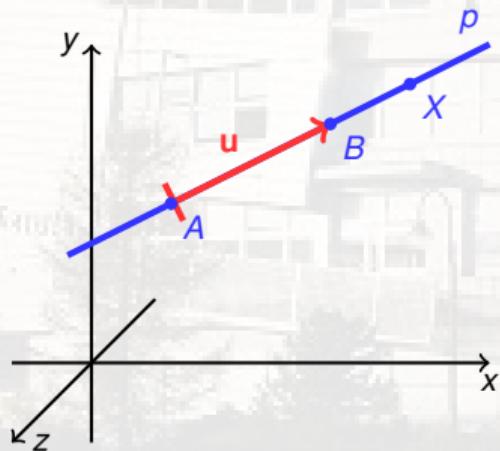
\mathbf{u} je nenulový ... směrový vektor

- Obecná rovnice přímky (jen v E_2 !):

$$p : ax + by + c = 0$$

- Parametrická rovnice přímky (v E_2 i E_3) :

$$p : X = A + t\mathbf{u}, t \in \mathbb{R}$$

Příklad 2.1

Určete parametrickou rovnici přímky $p \subset E_3$, která obsahuje body $A = [1, 2, 5]$, $B = [2, 2, 6]$.

$$\mathbf{u} = B - A = [2, 2, 6] - [1, 2, 5] = (1, 0, 1)$$

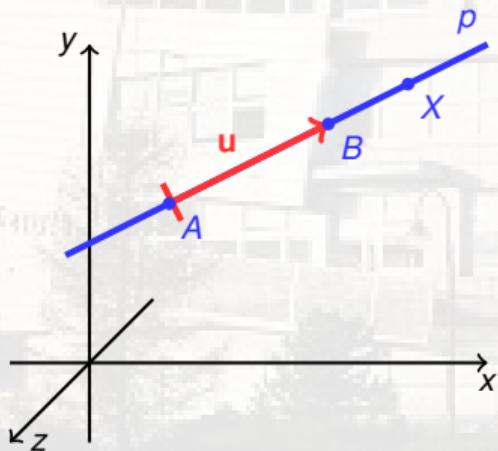
\mathbf{u} je nenulový ... směrový vektor

- Obecná rovnice přímky (jen v E_2 !):

$$p : ax + by + c = 0$$

- Parametrická rovnice přímky (v E_2 i E_3) :

$$p : X = A + t\mathbf{u}, \quad t \in \mathbb{R}$$

Příklad 2.1

Určete parametrickou rovnici přímky $p \subset E_3$, která obsahuje body $A = [1, 2, 5]$, $B = [2, 2, 6]$.

$$\mathbf{u} = B - A = [2, 2, 6] - [1, 2, 5] = (1, 0, 1)$$

$$p : X = [1, 2, 5] + t(1, 0, 1), \quad t \in \mathbb{R}$$

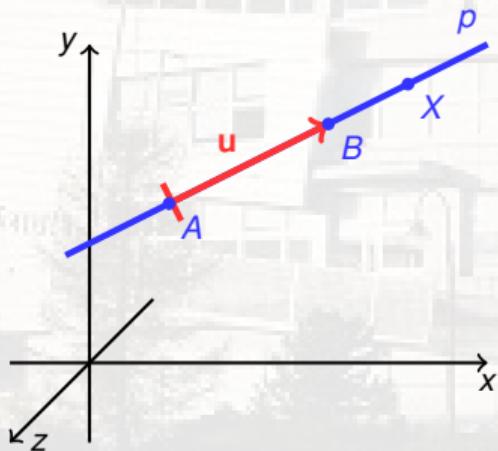
\mathbf{u} je nenulový ... směrový vektor

- Obecná rovnice přímky (jen v E_2 !):

$$p : ax + by + c = 0$$

- Parametrická rovnice přímky (v E_2 i E_3):

$$p : X = A + t\mathbf{u}, t \in \mathbb{R}$$

Příklad 2.1

Určete parametrickou rovnici přímky $p \subset E_3$, která obsahuje body $A = [1, 2, 5]$, $B = [2, 2, 6]$.

$$\mathbf{u} = B - A = [2, 2, 6] - [1, 2, 5] = (1, 0, 1)$$

$$p : X = [1, 2, 5] + t(1, 0, 1), \quad t \in \mathbb{R}$$

$$[x, y, z] = [1, 2, 5] + (t, 0, t)$$

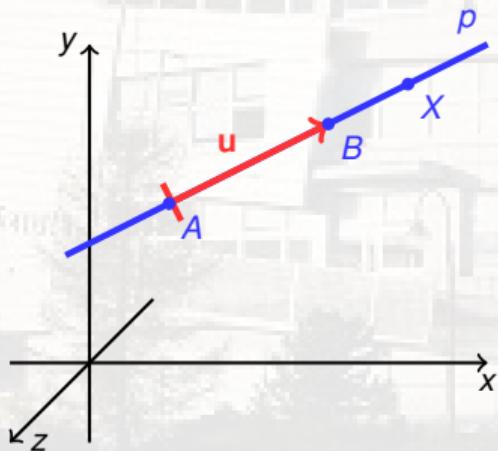
\mathbf{u} je nenulový ... směrový vektor

- Obecná rovnice přímky (jen v E_2 !):

$$p : ax + by + c = 0$$

- Parametrická rovnice přímky (v E_2 i E_3):

$$p : X = A + t\mathbf{u}, \quad t \in \mathbb{R}$$

Příklad 2.1

Určete parametrickou rovnici přímky $p \subset E_3$, která obsahuje body $A = [1, 2, 5]$, $B = [2, 2, 6]$.

$$\mathbf{u} = B - A = [2, 2, 6] - [1, 2, 5] = (1, 0, 1)$$

$$p : X = [1, 2, 5] + t(1, 0, 1), \quad t \in \mathbb{R}$$

$$[x, y, z] = [1, 2, 5] + (t, 0, t)$$

$$[x, y, z] = [1 + t, 2, 5 + t]$$

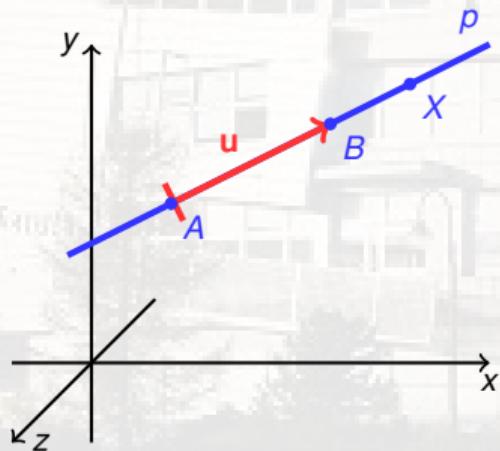
\mathbf{u} je nenulový ... směrový vektor

- Obecná rovnice přímky (jen v E_2 !):

$$p : ax + by + c = 0$$

- Parametrická rovnice přímky (v E_2 i E_3):

$$p : X = A + t\mathbf{u}, \quad t \in \mathbb{R}$$

Příklad 2.1

Určete parametrickou rovnici přímky $p \subset E_3$, která obsahuje body $A = [1, 2, 5]$, $B = [2, 2, 6]$.

$$\mathbf{u} = B - A = [2, 2, 6] - [1, 2, 5] = (1, 0, 1)$$

$$p : X = [1, 2, 5] + t(1, 0, 1), \quad t \in \mathbb{R}$$

$$[x, y, z] = [1, 2, 5] + (t, 0, t)$$

$$[x, y, z] = [1 + t, 2, 5 + t]$$

$$x = 1 + t$$

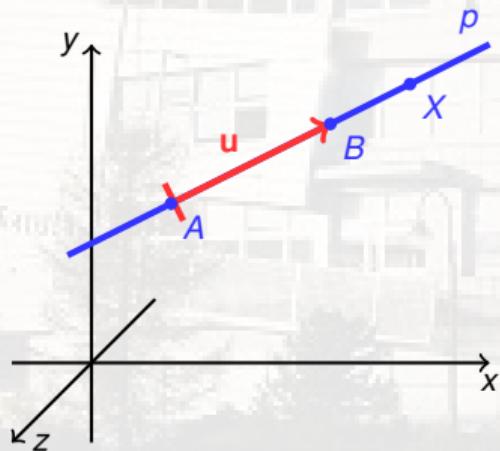
\mathbf{u} je nenulový ... směrový vektor

- Obecná rovnice přímky (jen v E_2 !):

$$p : ax + by + c = 0$$

- Parametrická rovnice přímky (v E_2 i E_3):

$$p : X = A + t\mathbf{u}, \quad t \in \mathbb{R}$$

Příklad 2.1

Určete parametrickou rovnici přímky $p \subset E_3$, která obsahuje body $A = [1, 2, 5]$, $B = [2, 2, 6]$.

$$\mathbf{u} = B - A = [2, 2, 6] - [1, 2, 5] = (1, 0, 1)$$

$$p : X = [1, 2, 5] + t(1, 0, 1), \quad t \in \mathbb{R}$$

$$[x, y, z] = [1, 2, 5] + (t, 0, t)$$

$$[x, y, z] = [1 + t, 2, 5 + t]$$

$$x = 1 + t$$

$$y = 2$$

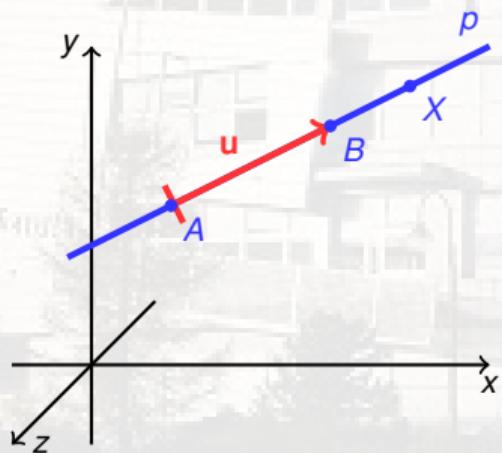
\mathbf{u} je nenulový ... směrový vektor

- Obecná rovnice přímky (jen v E_2 !):

$$p : ax + by + c = 0$$

- Parametrická rovnice přímky (v E_2 i E_3):

$$p : X = A + t\mathbf{u}, t \in \mathbb{R}$$

Příklad 2.1

Určete parametrickou rovnici přímky $p \subset E_3$, která obsahuje body $A = [1, 2, 5]$, $B = [2, 2, 6]$.

$$\mathbf{u} = B - A = [2, 2, 6] - [1, 2, 5] = (1, 0, 1)$$

$$p : X = [1, 2, 5] + t(1, 0, 1), \quad t \in \mathbb{R}$$

$$[x, y, z] = [1, 2, 5] + (t, 0, t)$$

$$[x, y, z] = [1 + t, 2, 5 + t]$$

$$x = 1 + t$$

$$y = 2$$

$$z = 5 + t$$

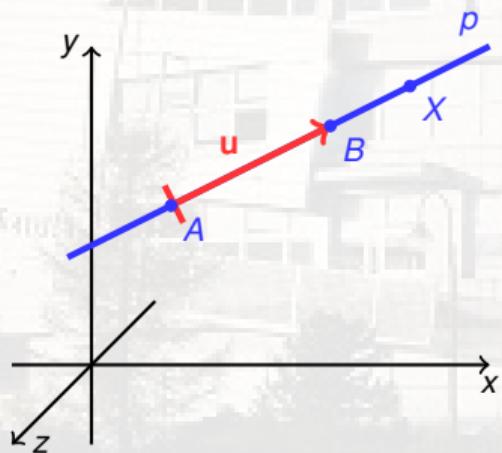
\mathbf{u} je nenulový ... směrový vektor

- Obecná rovnice přímky (jen v E_2 !):

$$p : ax + by + c = 0$$

- Parametrická rovnice přímky (v E_2 i E_3):

$$p : X = A + t\mathbf{u}, t \in \mathbb{R}$$

Příklad 2.1

Určete parametrickou rovnici přímky $p \subset E_3$, která obsahuje body $A = [1, 2, 5]$, $B = [2, 2, 6]$.

$$\mathbf{u} = B - A = [2, 2, 6] - [1, 2, 5] = (1, 0, 1)$$

$$p : X = [1, 2, 5] + t(1, 0, 1), \quad t \in \mathbb{R}$$

$$[x, y, z] = [1, 2, 5] + (t, 0, t)$$

$$[x, y, z] = [1 + t, 2, 5 + t]$$

$$p : \begin{cases} x = 1 + t \\ y = 2 \\ z = 5 + t \end{cases} \quad t \in \mathbb{R}$$

\mathbf{u} je nenulový ... směrový vektor

- Obecná rovnice přímky (jen v E_2 !):

$$p : ax + by + c = 0$$

Příklad 2.2 Leží bod $[4; 3]$ na přímce p : $X = [-4; -6] + t(2; 2)$, $t \in \mathbb{R}$?

Příklad 2.2 Leží bod $[4; 3]$ na přímce $p : X = [-4; -6] + t(2; 2)$, $t \in \mathbb{R}$?

Tj. existuje $t \in \mathbb{R}$ tak, že platí

$$[4; 3] = [-4; -6] + t(2; 2) \quad ?$$

Příklad 2.2 Leží bod $[4; 3]$ na přímce $p : X = [-4; -6] + t(2; 2)$, $t \in \mathbb{R}$?

Tj. existuje $t \in \mathbb{R}$ tak, že platí

$$[4; 3] = [-4; -6] + t(2; 2) \quad ?$$

Tj. existuje řešení t této rovnice?

Příklad 2.2 Leží bod $[4; 3]$ na přímce $p : X = [-4; -6] + t(2; 2)$, $t \in \mathbb{R}$?

Tj. existuje $t \in \mathbb{R}$ tak, že platí

$$[4; 3] = [-4; -6] + t(2; 2) \quad ?$$

Tj. existuje řešení t této rovnice?

Upravme pravou stranu – začněme násobením vektoru skalárem t :

$$[4; 3] = [-4; -6] + (2t; 2t)$$

Příklad 2.2 Leží bod $[4; 3]$ na přímce $p : X = [-4; -6] + t(2; 2)$, $t \in \mathbb{R}$?

Tj. existuje $t \in \mathbb{R}$ tak, že platí

$$[4; 3] = [-4; -6] + t(2; 2) \quad ?$$

Tj. existuje řešení t této rovnice?

Upravme pravou stranu – začněme násobením vektoru skalárem t :

$$[4; 3] = [-4; -6] + (2t; 2t)$$

Pokračujme – „přidejme“ vektor k bodu:

$$[4; 3] = [-4 + 2t; -6 + 2t]$$

Příklad 2.2 Leží bod $[4; 3]$ na přímce $p : X = [-4; -6] + t(2; 2)$, $t \in \mathbb{R}$?

Tj. existuje $t \in \mathbb{R}$ tak, že platí

$$[4; 3] = [-4; -6] + t(2; 2) \quad ?$$

Tj. existuje řešení t této rovnice?

Upravme pravou stranu – začněme násobením vektoru skalárem t :

$$[4; 3] = [-4; -6] + (2t; 2t)$$

Pokračujme – „přidejme“ vektor k bodu:

$$[4; 3] = [-4 + 2t; -6 + 2t]$$

Dostáváme rovnost mezi dvěma body. Kdy jsou si dva body rovny?

Příklad 2.2 Leží bod $[4; 3]$ na přímce $p : X = [-4; -6] + t(2; 2)$, $t \in \mathbb{R}$?

Tj. existuje $t \in \mathbb{R}$ tak, že platí

$$[4; 3] = [-4; -6] + t(2; 2) \quad ?$$

Tj. existuje řešení t této rovnice?

Upravme pravou stranu – začněme násobením vektoru skalárem t :

$$[4; 3] = [-4; -6] + (2t; 2t)$$

Pokračujme – „přidejme“ vektor k bodu:

$$[4; 3] = [-4 + 2t; -6 + 2t]$$

Dostáváme rovnost mezi dvěma body. Kdy jsou si dva body rovny?

Právě tehdy, jsou-li si rovny jejich první a současně druhé souřadnice.

Příklad 2.2 Leží bod $[4; 3]$ na přímce $p : X = [-4; -6] + t(2; 2)$, $t \in \mathbb{R}$?

Tj. existuje $t \in \mathbb{R}$ tak, že platí

$$[4; 3] = [-4; -6] + t(2; 2) \quad ?$$

Tj. existuje řešení t této rovnice?

Upravme pravou stranu – začněme násobením vektoru skalárem t :

$$[4; 3] = [-4; -6] + (2t; 2t)$$

Pokračujme – „přidejme“ vektor k bodu:

$$[4; 3] = [-4 + 2t; -6 + 2t]$$

Dostáváme rovnost mezi dvěma body. Kdy jsou si dva body rovny?

Právě tehdy, jsou-li si rovny jejich první a současně druhé souřadnice. Tj., existuje-li řešení soustavy lineárních rovnic:

Příklad 2.2 Leží bod $[4; 3]$ na přímce $p : X = [-4; -6] + t(2; 2)$, $t \in \mathbb{R}$?

Tj. existuje $t \in \mathbb{R}$ tak, že platí

$$[4; 3] = [-4; -6] + t(2; 2) \quad ?$$

Tj. existuje řešení t této rovnice?

Upravme pravou stranu – začněme násobením vektoru skalárem t :

$$[4; 3] = [-4; -6] + (2t; 2t)$$

Pokračujme – „přidejme“ vektor k bodu:

$$[4; 3] = [-4 + 2t; -6 + 2t]$$

Dostáváme rovnost mezi dvěma body. Kdy jsou si dva body rovny?

Právě tehdy, jsou-li si rovny jejich první a současně druhé souřadnice. Tj., existuje-li řešení soustavy lineárních rovnic:

$$4 = -4 + 2t$$

$$3 = -6 + 2t$$

Příklad 2.2 Leží bod $[4; 3]$ na přímce $p : X = [-4; -6] + t(2; 2)$, $t \in \mathbb{R}$?

Tj. existuje $t \in \mathbb{R}$ tak, že platí

$$[4; 3] = [-4; -6] + t(2; 2) \quad ?$$

Tj. existuje řešení t této rovnice?

Upravme pravou stranu – začněme násobením vektoru skalárem t :

$$[4; 3] = [-4; -6] + (2t; 2t)$$

Pokračujme – „přidejme“ vektor k bodu:

$$[4; 3] = [-4 + 2t; -6 + 2t]$$

Dostáváme rovnost mezi dvěma body. Kdy jsou si dva body rovny?

Právě tehdy, jsou-li si rovny jejich první a současně druhé souřadnice. Tj., existuje-li řešení soustavy lineárních rovnic:

$$4 = -4 + 2t$$

$$3 = -6 + 2t$$

Snadno vidíme, že neexistuje.

Příklad 2.2 Leží bod $[4; 3]$ na přímce $p : X = [-4; -6] + t(2; 2)$, $t \in \mathbb{R}$?

Tj. existuje $t \in \mathbb{R}$ tak, že platí

$$[4; 3] = [-4; -6] + t(2; 2) \quad ?$$

Tj. existuje řešení t této rovnice?

Upravme pravou stranu – začněme násobením vektoru skalárem t :

$$[4; 3] = [-4; -6] + (2t; 2t)$$

Pokračujme – „přidejme“ vektor k bodu:

$$[4; 3] = [-4 + 2t; -6 + 2t]$$

Dostáváme rovnost mezi dvěma body. Kdy jsou si dva body rovny?

Právě tehdy, jsou-li si rovny jejich první a současně druhé souřadnice. Tj., existuje-li řešení soustavy lineárních rovnic:

$$4 = -4 + 2t$$

$$3 = -6 + 2t$$

Snadno vidíme, že neexistuje. \Rightarrow Bod $[4; 3]$ neleží na přímce p .

Vzájemná poloha dvou přímek

Příklad 2.3 Jsou přímky $p : x + 2y + 1 = 0$, $q : -2x - 4y + 4 = 0$ rovnoběžné?

Vzájemná poloha dvou přímek

Příklad 2.3 Jsou přímky $p : x + 2y + 1 = 0$, $q : -2x - 4y + 4 = 0$ rovnoběžné?

$$n_p = (1; 2)$$

Vzájemná poloha dvou přímek

Příklad 2.3 Jsou přímky $p : x + 2y + 1 = 0$, $q : -2x - 4y + 4 = 0$ rovnoběžné?

$$n_p = (1; 2)$$

$$n_q = (-2; -4)$$

Vzájemná poloha dvou přímek

Příklad 2.3 Jsou přímky $p : x + 2y + 1 = 0$, $q : -2x - 4y + 4 = 0$ rovnoběžné?

$$n_p = (1; 2)$$

$$n_q = (-2; -4)$$

$$(-2; -4) = -2(1; 2)$$

Vzájemná poloha dvou přímek

Příklad 2.3 Jsou přímky $p : x + 2y + 1 = 0$, $q : -2x - 4y + 4 = 0$ rovnoběžné?

$$n_p = (1; 2)$$

$$n_q = (-2; -4)$$

$$(-2; -4) = -2(1; 2)$$

$$n_q = -2n_p$$

Vzájemná poloha dvou přímek

Příklad 2.3 Jsou přímky $p : x + 2y + 1 = 0$, $q : -2x - 4y + 4 = 0$ rovnoběžné?

$$n_p = (1; 2)$$

$$n_q = (-2; -4)$$

$$(-2; -4) = -2(1; 2)$$

$$n_q = -2n_p \implies n_p \parallel n_q$$

Vzájemná poloha dvou přímek

Příklad 2.3 Jsou přímky $p : x + 2y + 1 = 0$, $q : -2x - 4y + 4 = 0$ rovnoběžné?

$$n_p = (1; 2)$$

$$n_q = (-2; -4)$$

$$(-2; -4) = -2(1; 2)$$

$$n_q = -2n_p \implies n_p \parallel n_q \implies \underline{p, q \text{ jsou rovnoběžné}}$$

Vzájemná poloha dvou přímek

Příklad 2.3 Jsou přímky $p : x + 2y + 1 = 0$, $q : -2x - 4y + 4 = 0$ rovnoběžné?

$$n_p = (1; 2)$$

$$n_q = (-2; -4)$$

$$(-2; -4) = -2(1; 2)$$

$$n_q = -2n_p \implies n_p \parallel n_q \implies \underline{p, q \text{ jsou rovnoběžné}}$$

Příklad 2.4 Jsou přímky $p : -2x + y + 1 = 0$, $q : -2x - 4y - 2 = 0$ kolmé?

Vzájemná poloha dvou přímek

Příklad 2.3 Jsou přímky $p : x + 2y + 1 = 0$, $q : -2x - 4y + 4 = 0$ rovnoběžné?

$$n_p = (1; 2)$$

$$n_q = (-2; -4)$$

$$(-2; -4) = -2(1; 2)$$

$$n_q = -2n_p \implies n_p \parallel n_q \implies \underline{p, q \text{ jsou rovnoběžné}}$$

Příklad 2.4 Jsou přímky $p : -2x + y + 1 = 0$, $q : -2x - 4y - 2 = 0$ kolmé?

$$n_p = (-2; 1)$$

Vzájemná poloha dvou přímek

Příklad 2.3 Jsou přímky $p : x + 2y + 1 = 0$, $q : -2x - 4y + 4 = 0$ rovnoběžné?

$$n_p = (1; 2)$$

$$n_q = (-2; -4)$$

$$(-2; -4) = -2(1; 2)$$

$$n_q = -2n_p \implies n_p \parallel n_q \implies \underline{p, q \text{ jsou rovnoběžné}}$$

Příklad 2.4 Jsou přímky $p : -2x + y + 1 = 0$, $q : -2x - 4y - 2 = 0$ kolmé?

$$n_p = (-2; 1)$$

$$n_q = (-2; -4)$$

Vzájemná poloha dvou přímek

Příklad 2.3 Jsou přímky $p : x + 2y + 1 = 0$, $q : -2x - 4y + 4 = 0$ rovnoběžné?

$$n_p = (1; 2)$$

$$n_q = (-2; -4)$$

$$(-2; -4) = -2(1; 2)$$

$$n_q = -2n_p \implies n_p \parallel n_q \implies \underline{p, q \text{ jsou rovnoběžné}}$$

Příklad 2.4 Jsou přímky $p : -2x + y + 1 = 0$, $q : -2x - 4y - 2 = 0$ kolmé?

$$n_p = (-2; 1)$$

$$n_q = (-2; -4)$$

$$n_p \cdot n_q = (-2; 1) \cdot (-2; -4)$$

Vzájemná poloha dvou přímek

Příklad 2.3 Jsou přímky $p : x + 2y + 1 = 0$, $q : -2x - 4y + 4 = 0$ rovnoběžné?

$$n_p = (1; 2)$$

$$n_q = (-2; -4)$$

$$(-2; -4) = -2(1; 2)$$

$$n_q = -2n_p \implies n_p \parallel n_q \implies \underline{p, q \text{ jsou rovnoběžné}}$$

Příklad 2.4 Jsou přímky $p : -2x + y + 1 = 0$, $q : -2x - 4y - 2 = 0$ kolmé?

$$n_p = (-2; 1)$$

$$n_q = (-2; -4)$$

$$n_p \cdot n_q = (-2; 1) \cdot (-2; -4) = (-2) \cdot (-2) + 2 \cdot (-4) = 0$$

Vzájemná poloha dvou přímek

Příklad 2.3 Jsou přímky $p : x + 2y + 1 = 0$, $q : -2x - 4y + 4 = 0$ rovnoběžné?

$$n_p = (1; 2)$$

$$n_q = (-2; -4)$$

$$(-2; -4) = -2(1; 2)$$

$$n_q = -2n_p \implies n_p \parallel n_q \implies \underline{p, q \text{ jsou rovnoběžné}}$$

Příklad 2.4 Jsou přímky $p : -2x + y + 1 = 0$, $q : -2x - 4y - 2 = 0$ kolmé?

$$n_p = (-2; 1)$$

$$n_q = (-2; -4)$$

$$n_p \cdot n_q = (-2; 1) \cdot (-2; -4) = (-2) \cdot (-2) + 2 \cdot (-4) = 0$$

$$n_p \cdot n_q = 0$$

Vzájemná poloha dvou přímek

Příklad 2.3 Jsou přímky $p : x + 2y + 1 = 0$, $q : -2x - 4y + 4 = 0$ rovnoběžné?

$$n_p = (1; 2)$$

$$n_q = (-2; -4)$$

$$(-2; -4) = -2(1; 2)$$

$$n_q = -2n_p \implies n_p \parallel n_q \implies \underline{p, q \text{ jsou rovnoběžné}}$$

Příklad 2.4 Jsou přímky $p : -2x + y + 1 = 0$, $q : -2x - 4y - 2 = 0$ kolmé?

$$n_p = (-2; 1)$$

$$n_q = (-2; -4)$$

$$n_p \cdot n_q = (-2; 1) \cdot (-2; -4) = (-2) \cdot (-2) + 2 \cdot (-4) = 0$$

$$n_p \cdot n_q = 0 \implies n_p \perp n_q$$

Vzájemná poloha dvou přímek

Příklad 2.3 Jsou přímky $p : x + 2y + 1 = 0$, $q : -2x - 4y + 4 = 0$ rovnoběžné?

$$n_p = (1; 2)$$

$$n_q = (-2; -4)$$

$$(-2; -4) = -2(1; 2)$$

$$n_q = -2n_p \implies n_p \parallel n_q \implies \underline{p, q \text{ jsou rovnoběžné}}$$

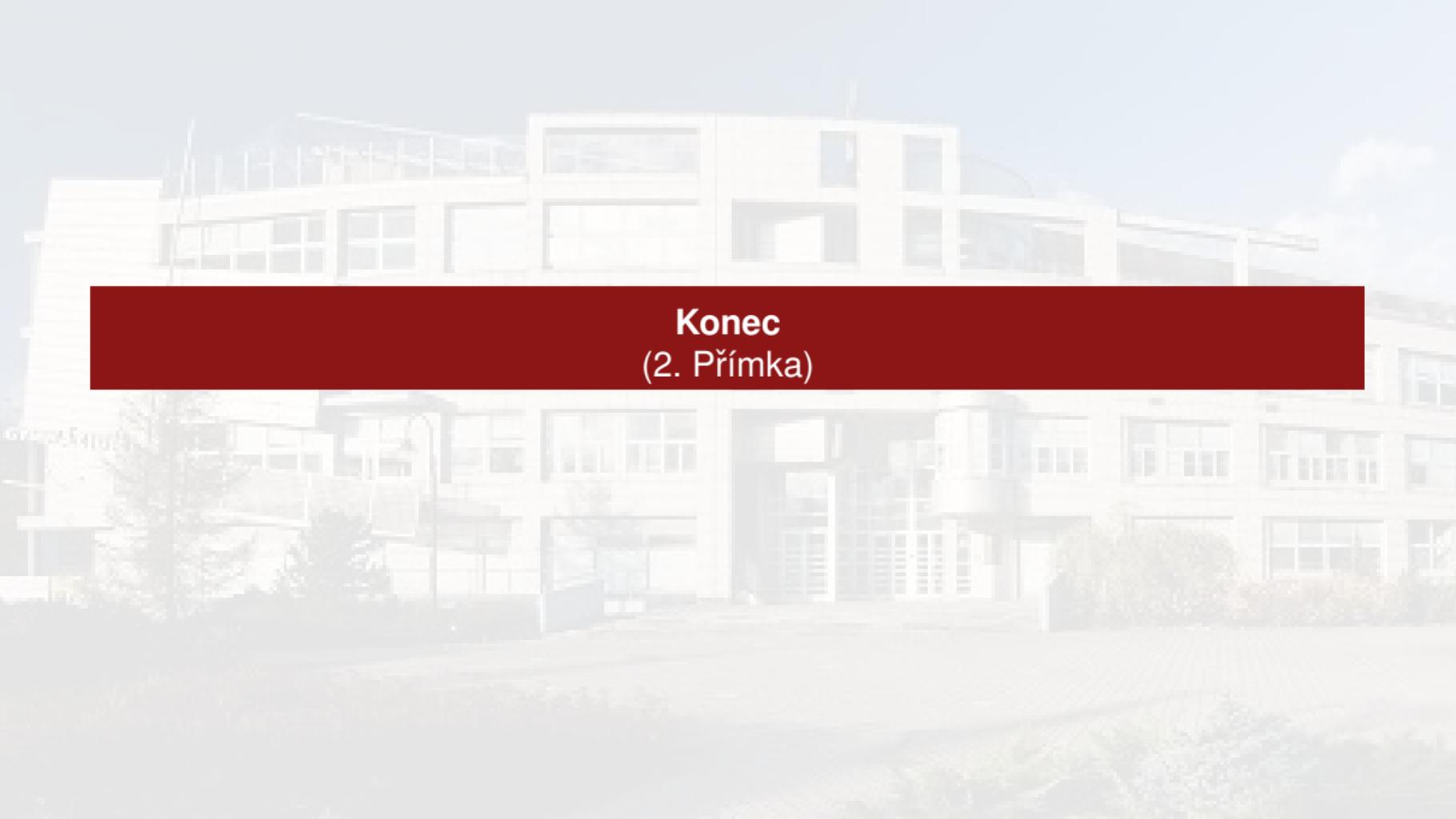
Příklad 2.4 Jsou přímky $p : -2x + y + 1 = 0$, $q : -2x - 4y - 2 = 0$ kolmé?

$$n_p = (-2; 1)$$

$$n_q = (-2; -4)$$

$$n_p \cdot n_q = (-2; 1) \cdot (-2; -4) = (-2) \cdot (-2) + 2 \cdot (-4) = 0$$

$$n_p \cdot n_q = 0 \implies n_p \perp n_q \implies \underline{p, q \text{ jsou kolmé}}$$

Konec
(2. Přímka)